

FAKULTA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE A MEZINÁRODNÍCH STUDÍÍ
Mendelova univerzita v Brně

- MENDELU
- Fakulta regionálního
- rozvoje a mezinárodních
- studií

STÁTNÍ ZKOUŠKA

Bakalářské a navazující magisterské programy:
Regionální rozvoj

Obsah

1	Základní pravidla pro ukončení studia	5
2	Rámcový postup státní zkoušky	6
3	Hodnocení státní zkoušky a celkového výsledku studia	7
3.1	Hodnocení státní zkoušky	7
3.1.1	Klasifikace z odborných okruhů státní zkoušky:	7
3.1.2	Celkové hodnocení státní zkoušky:	8
3.1.3	Hodnocení celkového výsledku studia	8
4	Odborné okruhy BAKALÁŘSKÉHO studijního programu REGIONÁLNÍ ROZVOJ	10
4.1	Ekonomické aspekty regionálního rozvoje	10
4.2	Sociální aspekty regionálního rozvoje.....	11
4.3	Environmentální aspekty regionálního rozvoje	12
5	Odborné okruhy MAGISTERSKÉHO NAVAZUJÍCÍHO studijního program REGIONÁLNÍ ROZVOJ	14
5.1	Ekonomické aspekty regionálního rozvoje	14
5.2	Sociální trendy v regionálním rozvoji	15
5.3	Environmentální nástroje v regionálním rozvoji	16

1 Základní pravidla pro ukončení studia

Základní pravidla úspěšného ukončení studia v bakalářských a magisterských studijních programech jsou stanovena Zákonem č. 111/1998 sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále jen Zákon) a jsou dále upřesněny Studijním a zkušebním řádem Mendelovy univerzity v Brně a dalšími vnitřními předpisy univerzity, příp. fakulty.

Bakalářské a magisterské studium se řádně ukončuje, jestliže student splní všechny studijní požadavky stanovené příslušným studijním programem, včetně vykonání státní zkoušky.

Státní zkouška se koná před zkušební komisí pro státní zkoušky, jmenované v souladu s § 53 odst. 2 a 3 Zákona děkanem fakulty.

2 Rámcový postup státní zkoušky

Průběh státní zkoušky řídí předseda nebo jím pověřený člen zkušební komise.

Státní zkouška je zahájena obhajobou diplomové práce, jejíž součástí je úvodní slovo studenta, seznámení komise s posudky vedoucího a oponenta diplomové práce, reakce studenta na posudky a rozprava k diplomové práci.

Bezprostředně po obhajobě diplomové práce následuje ústní zkouška z odborných okruhů státní zkoušky. Ústní zkouška z odborných okruhů je řízena vždy příslušným členem zkušební komise. Pořadí jednotlivých odborných okruhů určuje předseda nebo jím pověřený člen zkušební komise.

Po ukončení obhajoby práce a ústní zkoušky z odborných okruhů následuje neveřejná porada zkušební komise. Obhajoba diplomové práce a ústní zkouška každého z odborných okruhů se hodnotí samostatně. Klasifikační stupnice je shodná se stupnicí hodnocení v průběhu studia (A až F). Kritéria pro celkové hodnocení státní zkoušky a celkové hodnocení studia jsou uvedena v bodě 3.

3 Hodnocení státní zkoušky a celkového výsledku studia

3.1 Hodnocení státní zkoušky

Obhajoba diplomové práce je hodnocena stupnicí: výborně (A), velmi dobře plus (B), velmi dobře (C), dobře plus (D), dobře (E). Hodnocení vedoucího práce a oponenta má pro hodnocení obhajoby DP pouze doporučující charakter.

3.1.1 Klasifikace z odborných okruhů státní zkoušky:

Známky	Výsledná známka
A, A, A	A
A, A, B	A
A, A, C	B
A, A, D	B
A, A, E	B
A, B, B	B
A, B, C	B
A, B, D	B
A, B, E	C
A, C, C	B
A, C, D	C
A, C, E	C
A, D, D	C
A, D, E	C
A, E, E	D
B, B, B	B
B, B, C	B

Známky	Výsledná známka
B, B, D	C
B, B, E	C
B, C, C	C
B, C, D	C
B, C, E	C
B, D, D	C
B, D, E	D
B, E, E	D
C, C, C	C
C, C, D	C
C, C, E	D
C, D, D	D
C, D, E	D
C, E, E	D
D, D, D	D
D, D, E	D
D, E, E	E
E, E, E	E

3.1.2 Celkové hodnocení státní zkoušky:

Celkový výsledek státní zkoušky je stanoven jako průměrná známka z obhajoby diplomové práce a výsledné známky z odborných okruhů státní zkoušky.

Celkový výsledek státní zkoušky
výborně (A), (průměr < 1,25)
velmi dobře plus (B), (průměr ≥ 1,25 a < 1,75)
velmi dobře (C), (průměr ≥ 1,75 a < 2,25)
dobře plus (D), (průměr ≥ 2,25 a < 2,75)
dobře (E), (průměr ≥ 3,0)

Pokud je obhajoba diplomové práce hodnocena známkou neprospěl (F), případně hodnocení z jednoho předmětu je neprospěl (F), je celkové hodnocení státní zkoušky neprospěl (F).

3.1.3 Hodnocení celkového výsledku studia

Celkový výsledek státní zkoušky	Průměrný prospěch za celé studium	Celkový výsledek studia
výborně	Průměr (vážený) < 1,5	prospěl s vyznamenáním
výborně až dobře		Prospěl
nevyhověl		Neprospěl

Na závěr státní zkoušky sdělí předseda nebo jím pověřený člen zkušební komise studentovi celkový výsledek státní zkoušky a celkový výsledek studia.

Student s vynikajícími výsledky může být oceněn děkanem, příp. rektorem dle čl. 23 Studijního a zkušebního řádu pro studium v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech Mendelovy univerzity v Brně.

Pokud student nevyhoví u státní zkoušky z obhajoby diplomové práce nebo z některého z odborných okruhů, je celkový výsledek státní zkoušky nevyhovující. Zkušební komise musí jednoznačně rozhodnout, které části státní zkoušky bude student opakovat. Je-li obhajoba diplomové práce nevyhovující, musí zkušební komise jednoznačně v zápise o státní zkoušce stanovit, zda musí být diplomová práce

přepracována, či musí být zadáno nové téma diplomové práce. Zkušební komise je rovněž povinna písemně uvést důvody neobhájení práce.

Státní zkoušku může student konat v řádném nebo opravném zkušebním termínu. Student, který nevykonal státní zkoušku v řádném termínu, ji může konat v termínu opravném nejdříve v následujícím semestru a nejpozději do dvou let od termínu řádného. Do doby uskutečnění opravného termínu státní zkoušky je studentovi přerušeno studium.

4 Odborné okruhy BAKALÁŘSKÉHO studijního programu REGIONÁLNÍ ROZVOJ

4.1 Ekonomické aspekty regionálního rozvoje

1. Regiony a regionální taxonomie: vznik a vývoj regionů, klasifikace, hierarchie, regionalizace a regionální typologie (Teorie regionálního rozvoje, Regionální ekonomika)
2. Regionální rozvoj jako vědní disciplína, vztah k regionální politice a dalším vědním disciplínám, regionální růst a rozvoj, faktory regionálního rozvoje (Teorie regionálního rozvoje, Regionální ekonomika)
3. Teoretická východiska regionální politiky (definice, typy) a nástroje (obecné členění a charakteristika, specifické nástroje) (Regionální politika)
4. Teorie lokalizace – lokalizace zemědělských a průmyslových činností, lokalizace služeb (Regionální ekonomika)
5. Teorie měst – aglomerační efekty, optimální velikost města, rozdělení velikostí měst, vnitřní uspořádání města (Regionální ekonomika)
6. Neoklasické teorie (např. teorie komparativních výhod) a teorie inspirované keynesiánskou ekonomikou (např. teorie růstových pólů) (Teorie regionálního rozvoje)
7. Marxistické a strukturalistické teorie regionálního rozvoje (např. teorie mezoekonomiky); kriticko-realistické přístupy (např. teorie územních dělb práce) (Teorie regionálního rozvoje)
8. Institucionální směry regionálního rozvoje: teorie výrobních okrsků, sítě a klastry, učící se regiony, globální produkční sítě (Teorie regionálního rozvoje)
9. Regionální politika EU a ČR – historie, cíle, principy, nástroje, legislativa, programové zabezpečení, institucionální zajištění (Regionální politika)
10. Regionální a strukturální politika EU po roce 2014 (Regionální politika)
11. Ekonomika municipalit a regionů – rozpočet obce, příjmy a výdaje územních rozpočtů, hodnocení finanční situace obce (Regionální ekonomika)
12. Trhy výrobních faktorů – regionální specifika trhů práce a půdy, utváření rovnováhy, vyrovnávání meziregionálních rozdílů na trzích výrobních faktorů (Regionální ekonomika)
13. Podnik, podnikání, podnikatel, cíle podniku, způsoby členění podniků. Organizačně právní formy podnikání, podnik jednotlivce, obchodní společnosti, družstva (Podniková ekonomika)

14. Majetek podniku, jeho struktura, způsoby oceňování jednotlivých složek majetku. Odpisy, způsoby odepisování (Podniková ekonomika)
15. Zdroje financování podnikové činnosti, struktura finančních zdrojů, zvláštní formy financování podniku. Cena finančních zdrojů. Optimalizace struktury finančních zdrojů (Podniková ekonomika)
16. Výnosové a nákladové souvislosti tvorby hospodářského výsledku podniku. Tvorba a regulace cen. Náklady, způsoby členění nákladů, kalkulace nákladů. Zjišťování a rozdělování finančního výsledku podniku, analýza finančního výsledku podniku (Podniková ekonomika)
17. Investice do podniku. Metody hodnocení ekonomické efektivnosti investic. Zdroje financování podnikových investic. Časová hodnota peněz a riziko ve finančním rozhodování (Podniková ekonomika)

4.2 Sociální aspekty regionálního rozvoje

1. Demografie jako věda, zjišťování demografických údajů (systém statistických hlášení, populační registry, historie a současnost sčítání a jeho význam, populační vývoj světa) (Obecná demografie)
2. Stav a struktura obyvatelstva a regionální diferenciace, příčiny a důsledky změn věkové struktury (Obecná demografie)
3. Demografická dynamika, přirozený pohyb obyvatelstva a jeho složky, prostorová mobilita v regionálním kontextu (Obecná demografie)
4. Úmrtnost – ukazatele, historické změny, faktory a trendy vývoje, úmrtnostní tabulky a střední délka života (Obecná demografie)
5. Příčiny a důsledky změn reprodukčního chování a demografického vývoje v ČR od 90. let minulého století, demografická charakteristika a postavení ČR mezi zeměmi Evropy (Obecná demografie)
6. Typologie a technika populačních projekcí a prognóz, prognóza populačního vývoje a regionální diferenciace, příčiny a důsledky (Obecná demografie)
7. Sociologie jako teoreticko-empirická věda, klasická a moderní sociologie – hlavní představitelé, česká sociologie, příklady sociologických subdisciplín a sociologických výzkumných témat (Sociologie)
8. Sociální struktura a stratifikace, třídní analýza (weberovský, marxistický a bourdieuovský přístup), analýza sociální mobility, typy sociálních nerovností, sociální exkluze a inkluze (Sociologie)

9. Moc a sociální kontrola, primární a sekundární socializace, moc a její legitimita, byrokratická forma správy, sociální normy, sociální deviace, anomie (Sociologie)
10. Společnost jako systém (makro-perspektiva) a společnost jako interakce (mikro-rovina každodennosti), systémový přístup vs. interpretativní sociologie – příklady empirických výzkumů i teoretických koncepcí (Sociologie)
11. Sociologický výzkum, kvantitativní a kvalitativní metodologické paradigma, validita, reliabilita, reprezentativita, základní způsoby konstrukce vzorku (Sociologie)
12. Trendy populačního vývoje a prostorová diferenciacie obyvatelstva ČR, její příčiny a důsledky, charakteristika prostorové mobility v ČR (Regionální demografie a sídla)
13. Vznik a vývoj sídelního systému v České republice; vesnické osídlení (Regionální demografie a sídla)
14. Hlavní rysy současné urbanizace; poloha a funkce měst, prostorová a funkční struktura (Regionální demografie a sídla)
15. Vývoj sídelní struktury a urbanizace v České republice (Regionální demografie a sídla)

4.3 Environmentální aspekty regionálního rozvoje

1. Definice, kategorie, pojetí a členění krajiny, struktura krajiny, složky a činitele krajiny, vývoj krajiny v ČR, datové zdroje pro krajinný management (Tvorba a ochrana krajiny)
2. Péče o krajinu – krajinné plánování – základní principy, typy krajinného plánování, LANDEP, aj. (Tvorba a ochrana krajiny)
3. Ochrana přírody a krajiny v EU – úmluvy v ochraně přírody a krajiny – NATURA 2000, Evropská úmluva o krajině, Rámcová úmluva o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat, aj. (Tvorba a ochrana krajiny)
4. Ochrana přírody a krajiny v ČR – legislativní nástroje, implementace mezinárodních úmluv, ochrana přírody obecná vs. zvláštní, územní, druhová (Tvorba a ochrana krajiny)
5. Rekultivace – definice, členění, rekultivační cíl, význam rekultivací v tvorbě a ochraně krajiny (Tvorba a ochrana krajiny)
6. Životní prostředí – vývoj ŽP, společenské přístupy k ŽP a jeho ochraně, historický vývoj vlivu člověka na ŽP, rozdělení globálních problémů ŽP, strategické dokumenty péče o ŽP a jeho složky (úmluvy) (Péče o životní prostředí)

7. Péče o atmosférické prostředí a ovzduší – znečištění ovzduší, důsledky znečištění na zdraví a ekosystémy, imisní monitoring (Péče o životní prostředí)
8. Péče o půdu – ohrožení půdy a ochrana půdy na úrovni EU a ČR, využití území ČR (Péče o životní prostředí)
9. Péče o biotu a lesy – péče o biodiverzitu a lesy, problémy a řešení (Péče o životní prostředí)
10. Péče o urbánní krajinu – energetické zdroje, odpadové hospodářství EU a ČR, problémy urbánní krajiny a jejich řešení, technologie v péči o ŽP (Péče o životní prostředí)
11. Voda v životním prostředí – význam, členění vodních zdrojů, ekosystémové služby vodních zdrojů, cykly vody v přírodě, základní údaje o vodních zdrojích v ČR, retence vody v krajině (Management vodních zdrojů)
12. Vodní hospodářství v ČR – administrativa, vodoprávní úřady, správa vodních toků, vodohospodářské plánování, plány oblastí povodí, legislativa, hlavní evropské úmluvy o vodách (Management vodních zdrojů)
13. Protipovodňová ochrana – definice, technická a netechnická protipovodňová opatření, Plány pro zvládnutí povodňových rizik (Management vodních zdrojů)
14. Ochrana vod – zdroje znečišťování, nakládání s odpadními vodami, pásma hygienické ochrany, ochrana vodních zdrojů (Management vodních zdrojů)
15. Vodohospodářské revitalizace – vodohospodářské úpravy v historii, revitalizace vs. renaturace, přínosy a význam revitalizací, základní typy opatření (Management vodních zdrojů)

5 Odborné okruhy MAGISTERSKÉHO NAVAZUJÍCÍHO studijního programu REGIONÁLNÍ ROZVOJ

5.1 Ekonomické aspekty regionálního rozvoje

1. Veřejný sektor ve smíšené ekonomice – struktura a velikost veřejného sektoru, analýza růstu veřejných výdajů (Ekonomie veřejného sektoru)
2. Veřejné statky – ekonomická analýza veřejných statků (Ekonomie veřejného sektoru)
3. Teorie veřejné volby – kolektivní a veřejná volba, analýza byrokracie (Ekonomie veřejného sektoru)
4. Veřejné finance – vymezení pojmu veřejné finance, soustava veřejných rozpočtů, státní rozpočet ČR, prostorové aspekty veřejných financí, fiskální federalismus (Ekonomie veřejného sektoru)
5. Veřejné příjmy – struktura veřejných příjmů, daňové příjmy, Daňová soustava ČR, daňové principy, ekonomické důsledky zdanění (Ekonomie veřejného sektoru)
6. Regionální a kohezní politika – cíle, principy, nástroje a důvody existence kohezní politiky (Regionální a kohezní politika)
7. Strukturální a investiční fondy – charakteristika, cíle podpory a instituce, které je implementují (Regionální a kohezní politika)
8. Strategické plánování a kohezní politika – programy, projekty a koncepce regionálního rozvoje (Regionální a kohezní politika)
9. Finanční trh – role v ekonomickém systému, klasifikace finančního trhu (Finanční management)
10. Nástroje finančního trhu – krátkodobé a dlouhodobé. Oceňování akcií a obligací (Finanční management)
11. Principy efektivního rozhodování na finančních trzích – měření rizika samostatně drženého finančního aktiva a riziko aktiv v portfoliu, časová hodnota peněz (Finanční management)
12. Krátkodobý finanční management – operační a hotovostní cyklus. Řízení zásob, peněz a pohledávek. Krátkodobé zdroje financování (Finanční management)
13. Dlouhodobý finanční management – rozhodování o investicích, dlouhodobé zdroje financování (Finanční management)
14. Světová ekonomika jako vnější prostředí pro mezinárodní aktivity podniků – struktura a tendence (Globální produkční sítě)

15. Teoreticko-metodologické přístupy k vymezení globálních produkčních sítí – GCC, GVC, GPN (Globální produkční sítě)
16. Příležitosti, rizika a předpoklady zapojení podnikatelských subjektů do globálních produkčních sítí – struktury řízení, tvorba, posílení a zachycení hodnoty, upgrading/downgrading, odvětvová specifika (Globální produkční sítě)
17. Globální produkční sítě a rozvoj regionu, ekonomické a politické implikace – vymezení v rámci teorií regionálního rozvoje, předpoklady, příležitosti a rizika pro region (Globální produkční sítě)

5.2 Sociální trendy v regionálním rozvoji

1. Socioekonomické souvislosti populačního vývoje, demografická revoluce, demografická historie a prognóza rozvinutých a rozvojových regionů světa (Socioekonomická demografie)
2. Vybrané sociálně-demografické faktory sociální statistiky a vliv na regionální rozvoj (Socioekonomická demografie)
3. Postavení rodiny ve společnosti a změny v reprodukčním chování, mentální fertilní norma, očekávaná a nenaplněná plodnost (Socioekonomická demografie)
4. Fáze a důvody stárnutí populace v České republice a v mezinárodním srovnání, sociální a ekonomické důsledky stárnutí (Socioekonomická demografie)
5. Demografické a socioekonomické determinanty zdraví, naděje dožití a délka života ve zdraví (Socioekonomická demografie)
6. Proces modernizace a nová sociální rizika, industriální a postindustriální společnost, stará a nová sociální hnutí, reflexivní modernizace, globalizace (Sociální problémy současné společnosti)
7. Sociální rozvrstvení společnosti, teorie sociální stratifikace, typy sociální struktury, typy nerovností, třídní analýza, sociální a kulturní kapitál, sociální mobilita, měření třídní pozice (ESeC, typy kapitálů, sebezařazení), sociální struktura současné české společnosti (Sociální problémy současné společnosti)
8. Kvalita života – koncepty a měření, subjektivní a objektivní indikátory (příklady), kvantitativní a kvalitativní přístupy k posuzování kvality života, indexové a neindexové přístupy, aktuální metodika Úřadu vlády pro posuzování kvality života v ČR (Sociální problémy současné společnosti)

9. Současné společenské problémy české společnosti v globálním kontextu I: proměny světa práce, role vzdělání a proměny vzdělávacího systému, problém chudoby, sociální vyloučení a sociálně vyloučené lokality (Sociální problémy současné společnosti)
10. Současné společenské problémy české společnosti v globálním kontextu II: stárnutí společnosti, zdravotní stav populace, menšiny a migrace, kriminalita (Sociální problémy současné společnosti)
11. Lidský kapitál, sociální a ekonomické aspekty, možnosti měření lidského kapitálu, znalostní společnost, lidský kapitál a ekonomický růst (Demografie lidského kapitálu)
12. Lidský kapitál a vzdělanost, vývoj vzdělanosti v ČR, vliv vzdělanosti na kvalitu života a uplatnění na trhu práce (Demografie lidského kapitálu)
13. Demografické faktory lidského kapitálu s důrazem na vzdělání a migraci v kontextu demografického stárnutí, lidský kapitál a demografické stárnutí (Demografie lidského kapitálu)
14. Investice do lidského kapitálu a význam rodiny pro kvalitu lidského kapitálu (Demografie lidského kapitálu)
15. Regionální typizace lidského kapitálu v ČR, reprodukce a prognóza lidského kapitálu v ČR (Demografie lidského kapitálu)

5.3 Environmentální nástroje v regionálním rozvoji

1. Environmentální politika – definice, význam, udržitelný rozvoj – základní principy, oblasti environmentální politiky, nástroje environmentální politiky, přehled hlavních mezinárodních úmluv, Státní politika životního prostředí (Environmentální politika v regionálním rozvoji)
2. Environmentální politika EU – základní principy, typy dokumentů, instituce, nelegislativní nástroje, implementace evropských environmentálních politik do legislativního prostředí ČR, Lublaňská deklarace o územní dimenzi udržitelného rozvoje (Environmentální politika v regionálním rozvoji)
3. Hodnocení dopadů na životní prostředí – EIA, SEA, biologické hodnocení, Aarhuská úmluva, zapojení veřejnosti do procesu EIA (Environmentální politika v regionálním rozvoji)
4. Environmentální základy cirkulární ekonomiky – principy a mechanismy recyklace, Life Cycle Assessment – posuzování životního cyklu, energomateriální toky (Environmentální politika v regionálním rozvoji)

5. Environmentální politika v rozvoji měst – udržitelný rozvoj měst, modrá a zelená infrastruktura, Habitat 3 – Nová agenda pro města, Aalborgská charta, Baskická deklarace (Environmentální politika v regionálním rozvoji)
6. Koncept územního rozvoje v kontextu krajiny, její struktury a dynamiky (Environmentální plánování územního rozvoje)
7. Informační systémy o území – lokální a regionální GIS, katastrální operát, RÚIAN aj. (Environmentální plánování územního rozvoje)
8. Územní plánování – územně-plánovací proces, dokumenty související s územním plánováním, územní a regulační plán (Environmentální plánování územního rozvoje)
9. Krajinné plánování v územním rozvoji – krajinný plán, řešení konfliktů v území, limity využití území (Environmentální plánování územního rozvoje)
10. Aktuální trendy územního rozvoje – návaznost na historický vývoj společnosti, směřování k udržitelnému rozvoji (Environmentální plánování územního rozvoje)
11. Klimatická změna a dopady na rozvoj regionů – dopady na průmysl, zemědělství, lesnictví, urbánní prostředí, obyvatelstvo (Udržitelný rozvoj regionu)
12. Strategie ochrany životního prostředí, přírody a krajiny – koncepce ochrany složek přírodního a životního prostředí v evropském, národním a regionálním kontextu, zdroje v rozvoji venkova a měst (Udržitelný rozvoj regionu)
13. Strategické zdroje udržitelného rozvoje, udržitelná energetika, energetická bezpečnost – výroba a spotřeba primárních energetických zdrojů, zdroje a formy udržitelné energetiky (Udržitelný rozvoj regionu)
14. Komplexní rozvoj urbánních a metropolitních oblastí – strategie regionálního rozvoje v evropském, národních a regionálním kontextu, environmentální udržitelnost (Udržitelný rozvoj regionu)
15. Rozvoj venkova a venkovského prostředí – strategie a koncepce rozvoje venkova, venkovské oblasti ČR, rozvojové nástroje venkova, aktéři rozvoje venkova, péče o přírodní prostředí venkova (Udržitelný rozvoj regionu)

